

PANKROTIHALDURITE JA SANEERIMISNÕUSTAJATE HEA KUTSETAVA

Kehtestatud Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja¹ erakorralise kutsekogu 30.06.2022 otsusega nr 2 „Pankrotihaldurite ja saneerimisinõustajate hea kutsetava kehtestamine“.

MUUDETUD

Korralise kutsekogu 27.03.2024 otsusega nr 4 „Pankrotihaldurite ja saneerimisinõustajate hea kutsetava muutmine“.

Korralise kutsekogu 20.03.2025 otsusega nr 4 „Pankrotihaldurite ja saneerimisinõustajate hea kutsetava muutmine“.

I peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Hea kutsetava reguleerimisala

Hea kutsetava sätestab pankrotihalduri ja saneerimisinõustaja (edaspidi mõlemad koos kutsekogu liikme) kutsega kaasnevad käitumise üldised põhimõtted. Hea kutsetava järgimine aitab kaasa kutsekogu liikme kutse kohusetundlikule ja laitmatule pidamisele ning väärrikale käitumisele.

§ 2. Hea kutsetava nõuete järgimine

(1) Hea kutsetava järgimine on kohustuslik kõikidele kutsekogu liikmetele.

(2) Heas kutsetavas sätestatud põhimõtete rikkumise eest võib aukohus huvitatud isiku, Justiitsministeeriumi või Koja muu organi taotlusel algatada aukohtumenetluse ja määrata kutsekogu liikmele distsiplinaarkaristuse, kui on alust arvata, et kutsekogu liige on toime pannud aukohtu menetletava distsiplinaarsüüteo.

§ 3. Hea kutsetava nõuete tõlgendamine

Hea kutsetava põhimõtteid tõlgendatakse kehtiva õiguse, õiguspraktika, Koja organite otsuste, aukohtu lahendite ning Kojas kujunenud tava ja praktika alusel. Nimetatud põhimõtetest juhindub kutsekogu liige käitumisviisi valikul küsimustes, mis ei ole heas kutsetavas sätestatud.

II peatükk ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Üldised põhimõtted

(1) Kutsekogu liikme hea kutsetava aluseks on kogum väärtuspõhiseid norme ja printsiipe, mis määravad kutsekogu liikme kõlbelse käitumise, tema kohustused ühiskonna ja ümbritseva suhtes.

(2) Kutsekogu liige juhindub oma kutsetegevuses seadustest, Koja otsustest, heast kutsetavast, headest tavadest ja kommetest ning oma siseveendumusest.

¹ Edaspidi tekstis nimetatud Koda.

(3) Kutsekogu liige seisab hea selle eest, et ühiskond väärtustaks kutsekogu liikme kutset. Kutsekogu liige, aktsepteerides seda, et on pidevalt avaliku tähelepanu all, väldib ebasüüdsat käitumist ja tegevust, mis ei sobi kokku kutse väärikusega ja üldiste kõlblusnormidega. Kutsekogu liige aitab kaasa Koja teostatava haldusjärelevalve eesmärkide saavutamisele.

(4) Kutsekogu liikme kohus on tagada üldsuse usaldus kutsekogu liikme kutse ja kutsega kaasneva autoriteedi ja aususe vastu.

§ 5. Kutsekogu liikme sõltumatus ja erapooletus

(1) Kutsekogu liige on oma tegevuses sõltumatu, erapooletu ja aus.

[Muudetud – 27.03.2024; 20.03.2025]

(2) Kutsekogu liige täidab oma kutseülesandeid vabana välistest mõjutustest, ajenditest, surveavaldustest, ähvardustest ja sekkumistest.

[Muudetud – 27.03.2024; 20.03.2025]

(3) Kutsekogu liige täidab oma ülesandeid erapooletult ja eelarvamusteta.

(4) Pankrotihaldur taandab ennast viivitamatult pankrotiavalduse läbivaatamise menetlusest või pankrotimenetlusest, milles ta ei saa olla sõltumatu võlgnikust või võlausaldajast.

[Muudetud – 27.03.2024]

(5) Kutsekogu liige peab oma kutsetegevuses tagama kõigi osapoolte ja toimingutega seotud kolmandate isikute võrdse kohtlemise.

(6) Ei kutsekogu liige ise ega tema perekonnaliikmed ja tema büroo töötajad ei küsi ega võta vastu kingitusi, pärandust, laenu ega teeneid seoses sellega, mida kutsekogu liige oma kutsetegevuses on teinud, peab tegema või tegemata jätma.

§ 6. Konfidentsiaalsus

(1) Kutsekogu liikme ja menetlusosalise vaheline suhe rajaneb usaldusel. Seetõttu on teave, mida kutsekogu liige on saanud seoses kutsetegevusega, konfidentsiaalne.

(2) Kutsekogu liige on kohustatud hoidma kutsetegevusega seotud salajast informatsiooni ning mitte avaldama seoses kutsetegevusega saadud andmeid selleks mitte õigustatud isikutele. Kohustus kehtib ka pärast kutsetegevuse lõpetamist.

(3) Kutsetegevusega seotud salajast informatsiooni peavad järgima kutsekogu liikme büroo ja Koja töötajad ning kõik muud isikud, kellele kutsekogu liige on seoses kutsetegevusega andmeid avaldanud.

(4) Kutsekogu liige peab tagama, et kõrvalistel isikutel ei oleks juurdepääsu pankroti- või saneerimismenetlusega seotud dokumentidele, sellega seotud kirjavahetusele ja muudele teabekandjatele.

§ 7. Au, väärikus ja usaldatavus

- (1) Kutsekogu liige täidab oma kohustusi ausalt ja väärikalt, säilitades oma töös rahu, väljapeetuse, viisakuse ja korrektsuse.
- (2) Kutsekogu liige hoidub tegudest, mis seaksid kahtluse alla tema usaldatavuse ja sõltumatuse.
- (3) Kutsekogu liige kasutab kutsetegevusest tulenevat võimu ja kutsenimetust üksnes asjakohaselt, hoidudes selle omakasulise ja vääritud ärakasutamisest.
- (4) Kutsekogu liige kasutab temale antud võimu ainult seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

§ 8. Seadusekuulekus

Kutsekogu liige on seadusekuulekas ja õiguskorda austav, olles sellise käitumisega eeskujuks ka teistele inimestele.

§ 9. Kutsealane pädevus

Kutsekogu liige hoolitseb enda pädevuse eest, osaleb koolitustel ja täiendab pidevalt oma erialaseid teadmisi ja oskusi.

§ 10. Reklaamikeeld

- (1) Kutsekogu liige ei või ennast ja oma tegevust avalikult, elektroonilises või kirjalikus trükis reklaamida ega esile tõsta. Reklaamiks ei loeta teabe avaldamist kutsekogu liikme nime, hariduse, akadeemiliste kraadide, büroo ärinime, töö- ja vastuvõtutaja, aadressi ja kontaktandmete kohta.
- (2) Kutsekogu liige võib avaldada lõikes 1 nimetatud teavet enda ja oma büroo kohta ja selgitavat informatsiooni kutsekogu liikme kutsetegevuse kohta Interneti avalikul veebilehel.

III peatükk SUHTED MENETLUSOSALISTEGA

§ 11. Õiguste ja huvide tagamine

- (1) Kutsekogu liige kaitseb kõigi pankroti- või saneerimismenetluse menetlusosaliste õigusi ja huve ning tagab seadusliku, kiire ja majanduslikult otstarbeka pankroti- või saneerimismenetluse.
- (2) Kutsekogu liige suhtleb menetlusosalistega eesti keeles. Eesti keelt mittevaldavad isikud võivad suulises suhtlemises kokkuleppel kutsekogu liikmega kasutada ka võõrkeelt.
- (3) Sõltumata pankroti- või saneerimismenetluse tähtsusest suhtub kutsekogu liige tema poolt läbiviidavatesse menetlustesse võrdse tähelepanuga.

(4) Konfliktisituatsioonid lahendab kutsekogu liige viisakalt ja tagasihoidlikult.

§ 12. Selgitamiskohustus

(1) Kutsekogu liige peab suhtlema menetlusosalistega viisakalt, kannatlikult ja ilma üleoleva suhtumiseta.

(2) Kutsekogu liige peab menetlusosalisi kohtlema erapooletult.

(3) Kutsekogu liige hoidub menetlusosalistega suhtlemisel mittevajalikest ja asjasse mittepuutuvatest kommentaaridest ja märkustest, isiklike hinnangute andmisest ning väldib ebasüüdsate sõnade ja väljendite kasutamist. Kutsekogu liige kohtleb menetlusosalist tema au teotamata ja tema inimväärlikust alandamata.

§ 13. Isiklike huvide konflikti vältimine

(1) Kutsekogu liige väldib isiklike huvide ja kutsetegevusega seotud konflikti.

(2) Kutsekogu liige ei luba sotsiaalsetel, perekondlikel ega muudel suhetel mõjutada oma tegevust kutsekogu liikmena.

IV peatükk SUHTED KOLLEEGIDEGA

§ 14. Kollegiaalne koostöö

(1) Kutsekogu liikme suhted kolleegidega rajanevad vastastikusel austusel ja usaldusel. Kutsekogu liige suhtub kolleegidesse heatahtlikult, ausalt, viisakalt ja korrektselt, on abivalmis ja koostööaldis.

(2) Praktika ühtlustamiseks informeerib kutsekogu liige talle teadaolevast kutsekogu liikmete erinevast praktikast kutsetegevuses Koja asjaomaseid organeid.

(3) Kutsekogu liige ei kritiseeri teise kutsekogu liikme ebakompetentsust või ebaprofessionaalsust ja hoidub oma hinnangute andmisest nende tegevusele. Teiste kutsekogu liikmete pädevuse võib kahtluse alla seada ainult argumenteeritud tõestuse põhjal, esitades vastava avalduse aukohtule hinnangu andmiseks.

§ 15. Kutsekogu liikmete väljaõpe

(1) Kutsekogu liige on juhendajana heatahtlik, abivalmis, toetav ja sõbralikult kriitiline saavutamaks väljaõppega seatud eesmärki.

(2) Kutsekogu liige jagab oma teadmisi ja oskusi tulevase kutsekogu liikmega.

§ 16. Konkurents

- (1) Kutsekogu liige ei või hankida menetlusi ebaausal teel, kallutades võlausaldajaid tegema valikuid kutsekogu liikme kandidaadi suhtes või tegema ettepanekuid teistele kutsekogu liikmetele menetlusest loobumiseks või samal eesmärgil halvustada kolleege või teisi kutsekogu liikmete büroosid või nende kutsetegevust.
- (2) Suhtlemisel menetlusosalistega ei tohi kutsekogu liige esitada halvustavaid hinnanguid või võrdlusi teiste kutsekogu liikmete suhtes.
- (3) Kutsekogu liige ei tohi avaldada kolleegi asjatundlikkust kahtluse alla seadvaid väiteid, välja arvatud käesoleva tava paragrahvi 14 lõikes 3 sätestatud juhul.

§ 17. Vaidluste lahendamine

- (1) Kutsetegevusest ja isiklikest küsimustest tekkinud lahkelsid kutsekogu liikmete vahel püütakse lahendada kokkuleppel. Kui kokkulepet kutsekogu liikmete vahel ei saavutata, pöördub kutsekogu liige kolleegide vahelise vaidluse lahendamiseks esmalt kutsekogu juhatuse poole. Kui kutsekogu juhatuse otsus kutsekogu liiget ei rahulda, pöördub ta Koja aukohtu poole.
- (2) Kutsekogu liige kasutab oma kolleegide vastu õiguskaitsevahendeid üksnes siis, kui muud võimalused vaidluste lahendamiseks on ammendunud.
- (3) Kutsekogu liige ei lahenda kolleegide vahelisi vaidlusi meedias ja avalikkuse ees.
- (4) Vaidluste lahendamisel ja vastutuse kohaldamisel juhindutakse kehtivast õiguskorrast, sealhulgas käesolevast tavast, aukohtu reglemendist ning aukohtu lahenditest.

V peatükk SUHTED KOJAGA

§ 18. Õiguste teostamine ja kohustuste täitmine

- (1) Kutsekogu liige peab oma õiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel Koja suhtes käituma vastavalt kehtivale õiguskorrale, lähtudes sealhulgas Koja organite otsustest ja hea kutsetava põhimõtetest.
- (2) Kutsekogu liige peab teostama oma õigusi ja täitma oma kohustusi Koja suhtes heas usus.

§ 19. Kutsekogu liikme õigused suhetes Kojaga

Kutsekogu liikmel on õigus:

- 1) osaleda Koja tegevuses;
- 2) osaleda oma küsimuse arutamisel Koja organis;
- 3) esitada kirjalikke arvamusi ja ettepanekuid Koja organi pädevuses olevate küsimuste kohta;
- 4) esitada ettepanekuid küsimuse võtmiseks Koja organi päevakorda;
- 5) saada Kojalt oma kutsetegevusega seonduvatele õigustele kaitset.

§ 20. Kutsekogu liikme kohustused suhetes Kojaga

(1) Kutsekogu liige on kohustatud kutsekogu juhatust viivitamata teavitama järgmistest asjaoludest:

- 1) Koja veebilehel avaldatavate andmete muutumisest;
- 2) pankrotihaldurite või saneerimisnõustajate nimekirja kantavate andmete muutumisest;
- 3) akadeemilise kraadi saamisest;
- 4) Koja liikmesuse peatamise alustest, mis teevad võimatuks kutsekogu liikmena tegutsemise;
- 5) asjaoludest, mis teevad võimatuks pankrotihalduri või saneerimisnõustajana tegutsemise;
- 6) muudest olulistest asjaoludest.

(2) Kutsekogu liige esitab õigeaegselt liikmemaksu arvestuse aruande ja vastutab selles esitatud andmete õigsuse eest. Kutsekogu liige tasub liikmemaksu kutsekogu otsuses ettenähtud suuruses ja tähtpäeval. Teistes liikmemaksudega seonduvates küsimustes juhindutakse kehtivast õiguskorrast, sealhulgas Koja põhikirjas, käesolevas tavas ja Koja organite otsustes sätestatust.

(3) Kutsekogu liige täidab teisi kehtivast õiguskorrast, sealhulgas käesolevas tavas, Koja organite otsustes sätestatust tulenevaid ülesandeid.

(4) Kutsekogu liige on kohustatud suhtuma ülesannete täitmisesse vastutustundlikult, sealhulgas osalema kohusetundlikult Koja organi töös, mille liige ta on.

(5) Kutsekogu liige, kelle tegevuse üle tehakse järelevalvet, on kutsekogu juhatuse nõudel kohustatud:

- 1) ilmuma juhatuse nõudmisel juhatuse koosolekule;
- 2) esitama juhatusele või juhatuse määratud isikule kutsekogu liikme asjaajamisega ja tema kutsetegevusega seotud informatsiooni ja dokumendid määratud tähtpäevaks;
- 3) tagama juhatusele või juhatuse määratud isikule järelevalve teostamiseks vajaliku juurdepääsu elektroonilistele dokumentidele ja registritele;
- 4) andma oma tegevuse kohta juhatusele või juhatuse määratud isikule seletusi;
- 5) võimaldama juhatuse määratud isikul pääseda oma tööruumidesse ja tagama talle järelevalve teostamiseks vajaliku ruumi;
- 6) täitma juhatuse järelevalve tulemusel koostatud ettekirjutuses märgitud juhised ja korraldused puuduste kõrvaldamiseks.

VI peatükk SUHTED AVALIKKUSEGA

§ 21. Suhtlemine avalikkuse ja meediaga

(1) Kutsekogu liige suhtleb avalikkuse ja meediaga, järgides hea kutsetava põhimõtteid. Avalikkuse ja meediaga suhtlemisel ei tohi kutsekogu liige rikkuda talle pandud saladuse hoidmise kohustust.

(2) Kutsekogu liige ei arvusta avalikkuse ees ega meedias teisi kutsekogu liikmeid ega kutsekogu liikmete büroosid.

(3) Kutsekogu liige esineb meedias üksnes enda nimel, välja arvatud juhul, kui talle on antud selged volitused esineda Koja organi või rühma kutsekogu liikmete nimel.

(4) Kutsekogu liige ei esine kutsetegevusega seoses avalikkuse ees kunagi anonüümselt.

VII peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 22. Hea kutsetava jõustumine

(1) Hea kutsetava jõustub käesolevas redaktsioonis 1. juulil 2022.

(2) Head kutsetava saab muuta vaid kutsekogu otsusega.

(3) Hea kutsetava avaldatakse Koja veebilehel.